

SAJTŐFIGYELŐ

MAGYAR
HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ULLÓI ÚT 51

Telefon: 133-068, 337-748, 340-728

09. 1973 OKT 18.

Zalai Hírlap

22. 1973. 2

A 09/2613/1-es számú könyv

244
A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár különleges ritkaságai közé tartozik a 09(2613)1 számmal nyilvántartott könyv. Amint az olvasó kézbeveszi: feltűnik, hogy erősen kopott külsejű. Lapjai már eléggé töredezettek, nemrégén múlt száz éves. Pontosabban 1867-ben jelentette meg Otto Meissner hamburgi könyvkiadó. A mű Marx Das Kapitaljának első kiadása. Önmagában is nagy érték, még inkább azzá teszi, hogy a kötet második olalán a szerző sajátkezü ajánlását olvashatjuk a „Le Courrier Français” szerkesztőjéhez, Jean-Marie Auguste Vermorel-hez.

A szakértők véleménye szerint a könyv Marx Károlynak úgynevezett szerzői példányai közé tartozhatott, ezt bizonyítja a dedikálás ténye. Feltehetően eljutott a címzetthez,

ezt a számos német nyelvű bejegyzésen kívül egy franciaül írt lapszéli jegyzet is tanúsítja, ahol a tulajdonos nem szorosán a műhöz tartozó gondolatait vetette papírra.

Vermorel francia újságíró, politikus volt, a múlt századi francia munkásmozgalom kiemelkedő alakja, aki a második császárságot bíráló polgári radikalizmustól eljutott a Kommün barrikádjáig. Több lapot szerkesztett. Marx mint a második császárság szocialista bírálóját említi egyik levelében.

Hogyan kerülhetett a mű a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár tulajdonába? — ez foglalkoztatja most a kutatókat. Az eddig átnézett nyomtatott értesítők és évkönyvek nem tesznek erről említést, illetve csak mint dedikált ritkaságról

szólnak. Folytatják tehát a kutatásokat a könyv beszerzésének körülményeiről. A feltevések szerint a mű vagy még az első Könyvtári Értesítő megjelenése előtt (1907) került a könyvtár tulajdonába, vagy 1942 után. Ennek ki derítése és hitelt érdemlő bizonyítása azonban még hosszú munkát igényel.

A Das Kapital (A tőke) Marx által dedikált első kiadása — az ajánlás pontos dátuma: 1867. október 2. — egyike a budapesti könyvtár pótolhatatlan értékeinek. Az eddigi ismeretek szerint a könyvtár a műnek ezidáig harmadik tulajdonosa. Becses szellemi hagyatékként őrzik a tudományos szocializmus megalapítója világhírű munkájának első kiadását.

027.4.24

09

Dolgozók Lapja

1973 JAN 6

244

LAPJA

Értékes ritkaságok a Fővárosi Könyvtárban

Kevesen tudják csak, hogy a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest gyűjteményében számos különleges ritkaság, becses, nagy értékű nyomtatvány található. Ezek közül különösen a *Zrínyi-kalendáriumot* keresik fel szeretettel a kutatók. A hasznos kis könyvecske 1664-ben Bécsben látott napvilágot, „*Új és ó-kalendárium Krisztus urunk születése után való 1664. esztendőre*” címmel. A mű értékét nemcsak a rendkívül gondos, finom metszésű betűk szépsége növeli, hanem az a véletlen is, hogy akié a naptár volt, az részt vett Zrínyi nem egy hadjáratában, s gondos feljegyzéseket készített a lapszélre.

Különösen egyik bejegyzése keltette fel a kutatók figyelmét. Eszerint „Gróf Zrínyi Miklós horvátországi bánt — vadászatba egy ördög meglőtte” — írja az ismeretlen meg-

figyelő. Egyébként a Zrínyi nevével számontartott kis naptár még számos más érdekes, a kortárs olvasók számára nélkülözhetetlen feljegyzést is tartalmazott, többek között a „Rövid tanulság az érvágásba való rendtartásról”. Mellette novellák, krónika szerepeit, no meg nem utolsósorban jóvendölés az év várható eseményéről.

A híres Ballagi Aladár-féle gyűjteményből átkerült vékony kötetecske itt arra hívja föl olvasója figyelmét, hogy Szent István havának 20 napjától nagy szárazság következik. Részletes és bőséges felvilágosítást ad a magyarországi és erdélyi „sokadalmakról”, azaz a vásárokról. Záradékban „chronológia” szerepel, „mind a felső, s mind alsó Magyarországra lött hadakról”, amelyben tekintélyes része van már a török fenyegetésének is.

02 Feb
1973 JUL 1 91

Esti Hírlap

RITKASÁG A SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁRBAN

Dedikált Marx-kötet

Érdekes könyvritkaságról számol be a Szabó Ervin Könyvtár Híradójában *Aknay Tibor*. A könyvtár tulajdonában található érdekes kötet, *Marx Tökéjének első ki-*

adása, amelynek második oldalán a szerző saját kezű ajánlása olvasható *Jean-Marie Auguste Vermorel*-hez, egy francia lap szerkesztőjéhez. A kötet feltehetően eljutott a címzett-hez; ezt a német nyelvű bejegyzéseken kívül franciául írt lapszéli jegyzet is tanúsítja.

Vermorel francia újságíró, politikus volt, a múlt századi francia munkásmozgalom kiemelkedő alakja, aki a második császárságot bíráló polgári radikalizmusú eljutott a *Kommün barikádjaiig*. Az ott szerzett sebeibe halt bele, *egy nappal 30. születésnapja előtt*, 1871. június 20-án.

Marx a *Tőke* kötetét 1867. október 2-án ajánlotta Vermorelnek. Tisztázatlan, hogyan és mikor került az értékes könyvritkaság a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár tulajdonába.